

større Forbringinger, der skal snart anskaffes. Glasstabe til at opbevare disse Oldsager i, dernæst ville muligvis Localerne blive for smaa, saa at de maae ombygges, naar det er gjort, maa der muligvis ansættes en videnskabelig dannet Mand til at give Undervisning, senere skal denne Mand have Hjælpere og Hjælperhjælpere, osv., saa at Sagen let kan løbe betydeligt op, uagtet det i Begyndelsen seer ud, som om den kun angik 400 Rd. Disse 400 Rd. ere jo kun en Ubetydelighed, og jeg troer næsten, at det har kostet ligesaa Meget, at vi have talt om dem.

Sjæherning: Hvad Begjæringen til Gjedved Skole angaaer, da skal jeg visseelig anerkjende, at Ministeren har Ret i at betragte den som en af de meget vanskelige, forsaavidt den giver Exempel paa en Bevillingsbane, som vi skulle see at holde os borte fra, men paa den anden Side forekommer det mig, at de Grunde, man har anført imod, at denne Skole skulde komme til at nyde samme Understøttelse som andre lignende Skoler, for hvilke der fra Privates Side er gjort maaffee endog mindre Opoffelser, ikke i nogen Henseende ere tilstrækkelige, ja endog i een Henseende fuldkommen urigtige, og jeg troer derfor, at der netop i denne ene Henseende er en Grund mere til umiddelbart fra Ministeriet at give denne Skole en Understøttelse. Den ærede Minister har sagt, at Skoleraadet var tilbøieligt til selv at oprette eller staafe oprettet en saadan Skole, men det tør jeg maaffee antage, at Ministeriet vil forbyde; Skoleraadene have aldeles Intet at gjøre med at oprette Skoler af den Natur; de have en Art Tilsyn, fordi Ministeren ellers savnede det locale, det stedlige Tilsyn, og de kunne derfor i det Allerhøieste have en raadgivende, maaffee kun en bekyndende Stemme med Hensyn til Anvendelsen af Penge til Bondeshøiskoler. Disse Penge ere givne Ministeriet i det Haab, at det directe og umiddelbart skulde tage Sagen under Overveielse og umiddelbart tage sin Beslutning. Vi ere altsaa her paa et Forsøgsgebet, men naar man gjør Forsøg, maa man i Begyndelsen jevnlig være tilfreds med ringe Udbytte og kan ikke strax forlange, at der skal fremstaae noget Heelt.

Forsøget ligger blandt Andet deri, at vi tvinge de Private til selv at staafe sig Skoler, som de kunne være tilfreds med, men indrømmer man disse forffjellige Skoleraad den mindste Berettigelse til blandt Andet at kunne give Haab om at kunne faae af Staten ansatte Lærere, pensionsberettigede Lærere, saa foreskilder jeg mig, at vi gennem hele denne Bevilling komme ind paa et aldeles falskt Omraade. Jeg skulde ønske, at den ærede Minister ganske simpelt vilde udtale, at ogsaa han anerkjendte, at Ministeriet i Sager af den Art maatte udøve en meget umiddelbar Indflydelse og ikke formeget lade sig lede af de stedlige Indflydelser, samt at den ærede Forslagsstiller dernæst vilde spare os den Vanskelighed at stemme mod Forslaget, thi uagtet det Berettigede i, paa denne Skoles Vegne at fordrer, at der under de foreliggende Omstændigheder gjøres Noget for den, saa er det dog en uheldig Beti at betræde, at indbyde Skoler af den Natur til gennem bestemte Afstemninger her i Salen at forlange Pengemidler; vi ere allerede i en enkelt Retning komne for langt ind paa denne Beti, men der foreligger dog lykkeligviis endnu kun ganske enkelte Exempler, og det er ikke værd at faae flere af dem.

Det Punkt, med Hensyn til hvilket jeg begjærede Ordet, var disse 400 Rd. til Oldtidsspilleværk. Det er uheldigt, at vi skulle have Saameget at gjøre med saa lille en Sum, men det ligger deri, at denne lille Sum i sit hele Tilfuit, selv i det, den ærede Minister idag har meddeelt os, har en saa uheldvarslende Betydning. Dersom Sorø Akademi var en Planteskole for tilvoksende Lærere, dersom Lærerne ved Sorø Akademi særlig vare udsøgte med Hensyn til, at det var en saadan Planteskole, dersom Sorø Akademi i denne Henseende havde viist en Liplighed, som ikke fandtes noget andet Sted, dersom der fra Sorø Akademies Lærere var udgaaet Skrifter, Meddelelser, Dplysninger, som viiste, at Historien fortrinnsviis grandstodes der, saaledes at man, idet man gav denne Samling, viiste, at man gav den til Folk, for hvem den havde Betydning, saa kunde man endda have et Paastud vertil; en Retfærdiggjørelse derfor, men det er